

Szkoła Podstawowa im.ks.Jana Twardowskiego w Tylmanowej

**WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2021/2022**

Nauczyciel prowadzący: Izabela Kurnyta

WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

ZASADY OGÓLNE

1. Warunki i sposoby oceniania z języka polskiego są zgodne ze Statutem Szkoły Podstawowej im. ks.Jana Twardowskiego w Tylmanowej.
2. Ocenie podlegają wszystkie obszary aktywności ucznia:
 - postawa,
 - słuchanie i mówienie,
 - pisanie,
 - czytanie,
 - odbiór tekstów kultury,
 - nauka o języku i ortografia.
3. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie, pisze pracę w terminie uzgodnionym wcześniej z nauczycielem.
4. Kontrola i ocena stopnia opanowania materiału obejmuje treści omówione na lekcjach.
5. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z pracy pisemnej i sprawdzianu tylko raz i musi to zrobić w ciągu tygodnia od oddania prac. Po tym terminie poprawa oceny jest niemożliwa.
6. Ocenę śródroczną i końcoworoczną wystawia się na podstawie ocen bieżących zdobytych w czasie całego okresu. Ocena taka nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.
7. Na każdą lekcję uczeń przynosi podręczniki, zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń oraz inne potrzebne przybory i materiały. Ich brak jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji.
8. Nieprzygotowanie do lekcji uczeń może zgłosić dwa razy w semestrze przed rozpoczęciem zajęć. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów, recytacji i terminów opracowania lektur.
9. Brak zadania domowego jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji.

10. Brak prac domowych nie może być tłumaczony nieobecnością ucznia w szkole (z wyjątkiem długiej choroby).

11. W przypadku krótkiej nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków w ciągu tygodnia. W przypadku dłuższej nieobecności termin uzupełnienia braków uczeń uzgadnia z nauczycielem.

12. Zeszyt przedmiotowy powinien być podpisany i prowadzony estetycznie. Obowiązują marginesy, daty, tematy i notatki z lekcji. Oceniana jest także poprawność wypowiedzi pod względem językowym, ortograficznym, interpunkcyjnym, a także estetyka i grafika zapisu.

13. Uczeń ma obowiązek przeczytania w wyznaczonym terminie lektury obowiązkowe. Ze znajomości treści lektury otrzymuje ocenę (wypowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian).

14. Na ocenę końcową pracujemy cały rok szkolny!!!

Sposoby udostępniania informacji o ocenach:

- Konsultacje z rodzicami .
- Zebrania rodziców.
- Informacje w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń oraz w e- dzienniku .

OCENIE PODLEGAJĄ:

- sprawdziany wiadomości i umiejętności ,
- sprawdzian diagnostyczny w klasie IV i VII,
- arkusze egzaminów próbnych w kl.VIII,
- prace domowe - ustne i pisemne,
- dyktanda ortograficzne,
- badanie techniki czytania,
- recytacja wiersza lub fragmentu prozy,
- znajomość lektur,

- umiejętność pracy w grupie,
- wykonywanie prac dodatkowych,
- udział w konkursach,
- kartkówki z 3 ostatnich lekcji,
- wypowiedzi ustne,
- prace pisemne wykonywane na lekcji,
- praca na lekcji.

KRYTERIA OCENY

Dyktanda ortograficzne

- błędy pierwszorzędne to pisownia z u, ó, rz, ż, h, ch, wielką i małą literą, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy; pozostałe błędy są drugorzędne

- dwa błędy II stopnia = 1 błąd pierwszorzędny
- 4 błędy interpunkcyjne = 1 błąd pierwszorzędny

ocena	liczba błędów
celująca	bezbłędne
bardzo dobry	1 błąd pierwszorzędny
dobry +	2 błędy pierwszorzędne
dobry	3 błędy pierwszorzędne

dostateczny +	4 błędy pierwszorzędne
dostateczny	5 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający +	6 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający	7 błędów pierwszorzędnych
niedostateczny	8 i więcej błędów

Dyktanda (dyslektycy)

ocena	liczba błędów
celujący	0-1 błąd pierwszorzędny
bardzo dobry	2 błędy pierwszorzędne
dobry +	3 błędy pierwszorzędne
dobry	4 błędy pierwszorzędnych
dostateczny +	5 błędów pierwszorzędnych
dostateczny	6 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający +	7 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający	8 błędów pierwszorzędnych
niedostateczny	9 i więcej błędów

Testy, sprawdziany, kartkówki

-wg ustalonej przez nauczyciela punktacji

Punktacja:

0 – 29 % ndst.

30 – 39 % dop.

40-49 % dop.+

50 – 59 % dst.

60-69 % dst.+

70-79 % db.

80-89% db+

90- 95 % bdb.

96% - 100% cel.

Recytacja

- opanowanie pamięciowe materiału
- interpretacja głosowa
 - przestrzeganie interpunkcji
 - intonacja
 - dykcja
 - tempo
 - oddanie głosem nastroju utworu
 - postawa

Czytanie

- tempo
- dykcja
- akcent
- intonacja
- przestrzeganie interpunkcji

Wypowiedzi ustne

- zgodność z tematem
- wyczerpanie tematu
- zainteresowanie słuchaczy
- rzeczowość
- poprawność językowa
- wyraźna, staranna i wyrazista mowa

KRYTERIA OCENIANIA RÓŻNYCH FORM WYPOWIEDZI

PRZEPIS:

- podanie składników
- podanie informacji o kolejnych czynnościach
- jednolita forma (bezokoliczniki lub tryb rozkazujący)
- poprawność językowa
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna

INSTRUKCJA:

- w punktach – podanie informacji o kolejnych czynnościach

- jednolita forma
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa

OGŁOSZENIE / ZAWIADOMIENIE

- zgodność z tematem
- zawarcie niezbędnych informacji
- zwięzłość, zrozumiałość
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa
- zgodność z formą

ZAPROSZENIE

- podanie informacji (kto?, kogo?, na co?, gdzie?, kiedy?)
- świadomy dobór słów w celu zaproszenia kogoś
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa
- zgodność z formą

KARTKA POCZTOWA Z POZDROWIENIAMI

- treść zawierająca pozdrowienia i wrażenia

- podpis, miejscowość, data
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa
- poprawny adres (imię i nazwisko, ulica, nr, kod, miejscowość)

ŻYCZENIA

- treść życzeń (podanie kto?, komu?, z jakiej okazji?, czego życzy?)
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa
- prawidłowy adres

DIALOG

- forma zapisu
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa
- zgodność z tematem
- uzupełnienia dialogowe, dodatkowe informacje
- estetyka zapisu

PLAN WYDARZEŃ

- jednolita forma

- zawarcie niezbędnych informacji
- ułożenie ich w kolejności chronologicznej
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- poprawność językowa

LIST

- forma – podanie miejscowości, daty, nagłówek, podpisu
- zgodność z tematem
- rozwinięcie tematu
- spójna kompozycja
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna
- poprawność językowa
- estetyka, akapity

OPOWIADANIE

- zgodność z tematem
- rozwinięcie tematu
- kompozycja
- spójność i logika wypowiedzi

- poprawność językowa i stylistyczna
- jednorodność czasu
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna
- estetyka, akapity

OPIS

- opis bogaty treściowo, wiele nazw i określeń
- opis ubogi treściowo
- kompozycja
- logika i spójność wypowiedzi
- poprawność językowa i stylistyczna
- jednorodność czasu
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna
- estetyka, akapity

SPRAWOZDANIE

- zawarcie niezbędnych informacji
- chronologiczna relacja z przebiegu wydarzeń

- ocena własna wydarzenia
- kompozycja
- logika i spójność wypowiedzi
- poprawność językowa i stylistyczna
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna
- estetyka, akapity

CHARAKTERYSTYKA

- opis bogaty treściowo, wiele określeń, stosowanie przymiotników i nazw cech
- opis ubogi treściowo
- uzasadnienie, podawanie przykładów
- kompozycja
- logika i spójność wypowiedzi
- poprawność językowa i stylistyczna
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna
- estetyka, akapity

STRESZCZENIE

- zawarcie najistotniejszych informacji
- zwięzłość, rzeczowość
- kompozycja
- logika i spójność wypowiedzi
- jednorodność czasu
- poprawność językowa i stylistyczna
- poprawność ortograficzna
- poprawność interpunkcyjna
- estetyka, akapity

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z J.POLSKIEGO W KL.IV – OCENY ŚRÓDROCZNE

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA				
	KONIECZNE Ocena dopuszczająca	PODSTAWOWE Ocena dostateczna	ROZSZERZONE Ocena dobra	DOPEŁNIAJĄCE Ocena bardzo dobra	WYKRACZAJĄCE Ocena celująca
I.KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań 	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową w utworach poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, komiks, opowiadanie, legendę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, komiksu, opowiadania, legendy 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje cechy baśni, legend, opowiadań 	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia uosobienie od ożywienia 	wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach	
	rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów 	określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersji jako elementy rytmizujące wypowiedź	używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły</i> , <i>stroficzny</i> , <i>rymowy</i> , <i>bezrymowy</i>	

	wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność	omawia wydarzenia fabuły	analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń	<p>wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	zna pojęcia: <i>dialog, monolog</i> wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu	objaśnia pojęcia: <i>dialog, monolog</i>	porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora	omawia sposób zapisu dialogu w tekście	
	zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>	omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego	wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,	określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu	
	zna pojęcia <i>narrator, narracja</i>	odróżnia autora od narratora	objaśnia funkcję narracji w tekście	dostrzega różne formy narracji w tekście	
	wskazuje w tekście bohatera głównego i bohaterów drugoplanowych	określa cechy bohatera głównego i bohaterów drugoplanowych	prezentuje swój pogląd na temat bohaterów utworu	posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci w utworze	
	nazywa swoje reakcje czytelnicze	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	
	• objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach	• rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach	• odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych	funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach	
	• podejmuje próbę interpretacji tekstów	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne	• wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich	wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury	
	• wypowiada się na temat postaci i zdarzeń	• wskazuje pozytywne i negatywne cechy	• prezentuje swój pogląd na temat bohaterów	posługuje się argumentami, wyrażając	

		bohaterów oraz aspekty sytuacji	i sytuacji	swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu 	odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst literacki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia tekst literacki od informacyjnego 	określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego	
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio	
	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu 	analizuje i interpretuje główną myśl tekstu	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia 	omawia relacje między częściami wypowiedzi	
	wydobywa z tekstu wskazane informacje	porządkuje informacje z tekstu	odróżnia informacje ważne od drugorzędnych	hierarchizuje informacje	
	odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury 	wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru	objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych	

	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>scena</i>, <i>aktor</i>, <i>gra aktorska</i>, <i>dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>kostium</i>, <i>rekwizyt</i>, <i>charakteryzacja</i>, <i>muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz</i>, <i>reżyseria</i>, <i>ujęcie</i>, <i>gra aktorska</i>, <i>muzyka</i>, <i>reżyser</i>, <i>kadr</i>, <i>plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	
	zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i>	• objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych	wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją	wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową	
	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat)	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)	
	wypowiada się na temat treści tekstów kultury	• porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń	
II.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik,	• rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik,	wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem,	określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka,	• świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę

	przymiotnik, liczebnik i przysłówki	przymiotnik, liczebnik i przysłówki	przymiotnikiem, liczebnikiem i przysłówkiem	liczebnika w tekście	<p>i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p> <ul style="list-style-type: none"> • swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu • w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu • swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji • przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii • przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi
	rozpoznaje formy bezokolicznika	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi 	rozumie funkcję bezokolicznika	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach	
	rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście formy osób 	określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi	
	stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych	przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	
	zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu 	
	zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie złożone</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte oraz zdanie złożone i rozumie ich funkcje 	przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie oraz zdanie pojedyncze w złożone i odwrotnie	rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych	

	stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form	zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej 	stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia, e-mail, SMS)	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej 	
	tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się 	
	zna pojęcie <i>synonim</i> , <i>wyraz bliskoznaczny</i>	wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami	funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>głoska</i>, <i>litera</i>, <i>sylaba</i> 	objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje głosek, liter, sylab 	wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów	
	zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady	stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych	przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji	przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna reguły pisowni: – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać poprawności 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wyrazów reguły 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach reguły 	

	<ul style="list-style-type: none"> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<p>ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<p>pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<p>pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	
III.TWORZENIE WYPOWIEDZI	zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką	stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególnie dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i
	krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością	aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat	wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi 	
	tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi	zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi	tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym	tworzy pełne i bogate językowo wypowiedzi	
	tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia,	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, 	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, list, zaproszenie, ogłoszenie,	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe	

			życzenia,		wydzielenie myślowe w formie akapitów
	wygłasza tekst z pamięci	recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje działalność literacką i kulturalną • prowadzi blog internetowy • redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi 	stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu ramowego	dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego	
	redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu 	rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek	
	tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów	
	odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach	stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych	funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach	
IV.SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych korzysta z informacji zawartych w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje słowników korzysta ze słowników on-line 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego • zwraca uwagę na aspekty moralne

	korzysta z zasobów szkolnej biblioteki	zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji	związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji	
	korzysta z internetu w celach edukacyjnych	rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich	postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań	
LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	<ul style="list-style-type: none"> chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Opracowała mgr Izabela Kurnyta

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z J.POLSKIEGO W KL.IV – OCENY KOŃCOWOROCZNE

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA				
	KONIECZNE Ocena dopuszczająca	PODSTAWOWE Ocena dostateczna	ROZSZERZONE Ocena dobra	DOPEŁNIAJĄCE Ocena bardzo dobra	WYKRACZAJĄCE Ocena celująca
I.KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań 	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową w utworach poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, komiks, opowiadanie, legendę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, komiksu, opowiadania, legendy 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje cechy baśni, legend, opowiadań 	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia uosobienie od ożywienia 	wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach	
	rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów 	określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersji jako elementy rytmizujące wypowiedź	używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły</i> , <i>stroficzny</i> , <i>rymowy</i> , <i>bezrymowy</i>	

	wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność	omawia wydarzenia fabuły	analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń	<p>wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	zna pojęcia: <i>dialog, monolog</i> wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu	objaśnia pojęcia: <i>dialog, monolog</i>	porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora	omawia sposób zapisu dialogu w tekście	
	zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>	omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego	wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,	określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu	
	zna pojęcia <i>narrator, narracja</i>	odróżnia autora od narratora	objaśnia funkcję narracji w tekście	dostrzega różne formy narracji w tekście	
	wskazuje w tekście bohatera głównego i bohaterów drugoplanowych	określa cechy bohatera głównego i bohaterów drugoplanowych	prezentuje swój pogląd na temat bohaterów utworu	posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci w utworze	
	nazywa swoje reakcje czytelnicze	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	
	• objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach	• rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach	• odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych	funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach	
	• podejmuje próbę interpretacji tekstów	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne	• wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich	wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury	
	• wypowiada się na temat postaci i zdarzeń	• wskazuje pozytywne i negatywne cechy	• prezentuje swój pogląd na temat bohaterów	posługuje się argumentami, wyrażając	

		bohaterów oraz aspekty sytuacji	i sytuacji	swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu 	odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst literacki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia tekst literacki od informacyjnego 	określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego	
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio	
	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu 	analizuje i interpretuje główną myśl tekstu	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia 	omawia relacje między częściami wypowiedzi	
	wydobywa z tekstu wskazane informacje	porządkuje informacje z tekstu	odróżnia informacje ważne od drugorzędnych	hierarchizuje informacje	
	odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury 	wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru	objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych	

	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>scena</i>, <i>aktor</i>, <i>gra aktorska</i>, <i>dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>kostium</i>, <i>rekwizyt</i>, <i>charakteryzacja</i>, <i>muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz</i>, <i>reżyseria</i>, <i>ujęcie</i>, <i>gra aktorska</i>, <i>muzyka</i>, <i>reżyser</i>, <i>kadr</i>, <i>plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	
	zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i>	• objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych	wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją	wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową	
	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat)	dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)	
	wypowiada się na temat treści tekstów kultury	• porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń	
II.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik,	• rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik,	wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem,	określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka,	• świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę

	przymiotnik, liczebnik i przysłówki	przymiotnik, liczebnik i przysłówki	przymiotnikiem, liczebnikiem i przysłówkiem	liczebnika w tekście	<p>i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p> <ul style="list-style-type: none"> • swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu • w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu • swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji • przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii • przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą
	rozpoznaje formy bezokolicznika	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi 	rozumie funkcję bezokolicznika	funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach	
	rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście formy osób 	określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi	
	stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych	przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	
	zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu 	
	wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia związek główny w zdaniu 	rozdziela wyrazy określone i określające	funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach	
	zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie złożone</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte oraz zdanie złożone i rozumie ich funkcje 	przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie oraz zdanie pojedyncze w złożone i odwrotnie	rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych	

	stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form	zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny	programową i programem nauczania
	przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej 	stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pозdrowienia, list, życzenia, e-mail, SMS)	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej 	
	tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się 	
	zna pojęcie <i>synonim</i> , <i>wyraz bliskoznaczny</i>	wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami	funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>głoska</i>, <i>litera</i>, <i>sylaba</i> 	objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje głosek, liter, sylab 	wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów	
	zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady	stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych	przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji	przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych	

	<ul style="list-style-type: none"> zna reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i>, – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q</i> i <i>ę</i> – <i>i</i> po spółgłoskach 	
III.TWORZENIE WYPOWIEDZI	zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką	stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych w sposób szczególnie dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi zapisuje teksty w sposób przejrzysty z
	krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością	aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat	wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury	<ul style="list-style-type: none"> świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi 	
	tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi	zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi	tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym	tworzy pełne i bogate językowo wypowiedzi	
	tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, miejsca, list, zaproszenie,	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, 	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe	

	ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	pozdrowienia	przedmiotu, miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia		wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów
	wygłasza tekst z pamięci	recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje działalność literacką i kulturalną • prowadzi blog internetowy
	sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi 	stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu ramowego	dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu 	rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek	
	tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów	
	odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach	stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych	funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach	
IV.SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych korzysta z informacji zawartych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje słowników korzysta ze słowników on-line 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego

	korzysta z zasobów szkolnej biblioteki	zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	w encyklopedii korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji	<ul style="list-style-type: none"> zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji	
	korzysta z internetu w celach edukacyjnych	rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich	postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań	
LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	<ul style="list-style-type: none"> chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Opracowała mgr Izabela Kurnyta

